

Burgemeester en wethouders Baarn
t.a.v. de heer E. Jansma
erwin.jansma@baarn.nl

Arthur van Schendelstraat 600
3511 MJ Utrecht
030 2567 350
Info@nmu.nl
www.nmu.nl

Utrecht, 8 maart 2019

Kenmerk: 08 / 2019 / NB / 205.4

Betreft: Gebiedsvisie Baarn en Soest

Geachte heer Jansma,

Naar aanleiding van de plannen voor de herontwikkeling van Paleis Soestdijk, vragen wij graag uw aandacht voor de ruimtelijke ontwikkelingen die spelen op en rondom het terrein van het paleis.

Paleis Soestdijk is gelegen aan de rand van de Laagte van Pijnenburg. Dit gebied, gelegen tussen Baarn, Soest, Bilthoven en Hilversum is, een van de weinige natuurlijke laagten die de Heuvelrug dwars doorsnijdt. In de Laagte van Pijnenburg kent een grote variatie natuurtypen en natuurwaarden. Deze natuurgebieden herbergen op zich zelf al hoge natuurwaarden zoals het Soesterveen, De Stulp en Pluismeer, maar worden versterkt door de overgangen die er tussen aanwezig zijn. Naast deze bestaande waarden liggen er in het gebied in en rondom de Laagte grote kansen voor het versterken van de natuur: herstel van kwelnatuur (dat oorspronkelijk aanwezig was) met bijbehorende zeldzame vegetaties, verbinden van heideterreinen, ontsnipperen van de Heuvelrug en het omvormen van agrarische percelen.

De Laagte van Pijnenburg is een uniek gebied met een grote afwisseling van stille, uitgestrekte bossen en natte, open ruimten. Een gebied met vorstelijke kastelen en tientallen landgoederen. De Laagte speelt een cruciale rol in de aansluiting tussen het Noord-Hollandse en Utrechtse deel van de Heuvelrug. Hier vormt de Heuvelrug een smalle trechter waar talloze dieren passeren. Ontsnippering van de drukke provinciale en gemeentelijke wegen is daarbij een belangrijk aandachtspunt. De Laagte functioneert daarnaast als een natte ecologische verbinding tussen de Eem en de Vecht. Ook deze verbinding staat onder druk. Tussen Baarn en Soest is slechts een smalle open ruimte over.

De ontwikkelingen voor Paleis Soestdijk beginnen vorm te krijgen: de planontwikkelaar (Paleis Soestdijk | Made by Holland) is op dit moment bezig de gevolgen van de plannen in kaart te brengen, met als doel een nieuw bestemmingsplan te laten vaststellen in voorjaar van 2020. De plannen omvatten onder andere 98 woningen, 35 grote evenementen per jaar en een hotel met 120 kamers. Omdat het paleis een grote publiekstrekker zal worden, wordt nu ook nagedacht over ontsluiting en parkeerplaatsen. Alle ontwikkelingen vinden plaats in het Natuurnetwerk.

Mede gezien (ideeën voor) andere ontwikkelingen vinden wij dat de plannen voor het paleis niet als zelfstandige ontwikkeling beschouwd moeten worden, maar in combinatie gezien moeten worden met andere wensen in het gebied rondom het paleis in Baarn en Soest, zoals:

- Landgoed Pijnenburg: realiseren van een theehuis en dierenbegraafplaats met parkeerplaatsen aan de Embranchementsweg en verplaatsing van het evenemententerrein aan 't Hooge Erf;
- Mogelijke legalisatie van horeca aan de Kleine Melm, Soest;

samen voor een mooi en duurzaam Utrecht

- Realisatie van ongeveer 40 woningen buiten de rode contour, langs de Praamgracht (oostzijde van de weg) in Baarn, door het vastgoedontwikkelingsbedrijf Heijmans;
- Realisatie van ongeveer 200 woningen, deels buiten de rode contour tussen de Biltseweg en de Jachthuislaan in Soest, door het vastgoedontwikkelingsbedrijf Heijmans;
- Voorgenomen reconstructie van de provinciale wegen N221 en N234 in 2020/2021;
- Aanleg snelfietsroute Hilversum-Amersfoort via Baarn/Soest (nog geen definitief tracé vastgesteld);
- Ruimtebeslag vanwege de energietransitie.

De optelsom van al deze voornemens/wensen zou leiden tot een grote belasting van dit kwetsbare gebied. Dit terwijl er ook nu al veel bekende knelpunten in het gebied rondom Lage Vuursche zijn, zoals de grote recreatiedruk en de versnippering van natuur. Lage Vuursche trekt jaarlijks meer dan 1 miljoen bezoekers die komen wandelen, fietsen en mountainbiken. De N234 is momenteel de grootste barrière tussen Heuvelrug-Noord en -Midden. Meer woningen en recreatiemogelijkheden binnen het NNN zullen leiden tot meer menselijke verstoring en natuurversnippering. Dit kan de gewenste (recreatie)zoning en versterking van natuurwaarden zoals benoemd in de visie op het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug in gevaar brengen.

Daarnaast kunnen de plannen voor het paleis een precedent vormen voor soortgelijke bouwplannen in het NNN. Wij zijn van mening dat een gebiedsvisie noodzakelijk is om te voorkomen dat elkaar opvolgende ruimtelijke ontwikkelingen, die niet in samenhang worden beoordeeld, uiteindelijk zullen leiden tot een verrommeld gebied waar natuurwaarden steeds meer verstoord en versnipperd worden, kwetsbare en/of stillere gebieden verloren gaan en het gebied zijn specifieke natuur- en recreatiewaarde zal verliezen.

Juist een gebiedsvisie biedt mogelijkheden om knelpunten integraal aan te pakken en kansen om de natuur te versterken. Het voorkomt dat nu, in de ruimtelijke procedures voor Paleis Soestdijk, beslissingen worden genomen die later als minder wenselijk worden beschouwd (bijvoorbeeld: ontsluiting, parkeerlocaties). Bij het opstellen van een gebiedsvisie mag een gedegen analyse van de actuele en potentiële ecologische waarden (zoals het (grond)watersysteem, de bodem, flora en fauna, het belang van het gebied voor soorten, de samenhang met andere gebieden, landschappelijke waarden) met de bijhorende kansen en bedreigingen, niet ontbreken.

Wij willen de gemeente dan ook vragen zo snel mogelijk te starten met het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied rondom het paleis in Baarn en Soest, waarin wordt ingegaan op recreatie- en horecazoning, ontsluiting van het gebied, bereikbaarheid en parkeergelegenheid, de ontsnippering van natuur en behoud van het landschap. Eenzelfde oproep doen wij aan de gemeente Soest en de provincie. Uiteraard zijn wij graag bereid een bijdrage te leveren aan een totstandkoming van deze gebiedsvisie.

Met vriendelijke groet,
 Namens de Natuur en Milieufederatie Utrecht,
 Mede namens Natuurmonumenten en Utrechts Landschap

Joris Hogenboom
 directeur